

ผลสำเร็จAgri-Mapมหาสารคาม

■ เกษตรผสมผสานสู่เลี้ยง-ท่อม

นายชูเกียรติ คำโสภา ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินมหาสารคาม กรมพัฒนาที่ดินเปิดเผยว่า โครงการบริหารจัดการผลิตสินค้าเกษตรตามแผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก Agri-Map เป็นการส่งเสริมให้เกษตรกรปรับเปลี่ยนการปลูกพืชให้เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ สอดคล้องความต้องการของตลาด วางแผนใช้ที่ดินและการผลิตระยะยาว โดยใช้แผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก Agri-Map

สำหรับจ.มหาสารคามพื้นที่ส่วนใหญ่ค่อนข้างเป็นดินทรายจัดและเป็นดินที่ขาดความอุดมสมบูรณ์ ไม่อุ้มน้ำ การปรับเปลี่ยนการเพาะปลูกในพื้นที่ จึงเน้นทำเกษตรแบบผสมผสาน ลดความเสี่ยงเกิดภัยแล้ง น้ำท่วมและราคาผลผลิตตกต่ำในช่วงที่ผลผลิตออกสู่ตลาดจำนวนมาก การดำเนินงานดังกล่าวเจ้าหน้าที่กรมพัฒนาที่ดินจะให้คำแนะนำว่าพื้นที่ของเกษตรกรเป็นอย่างไร เหมาะปลูกพืชชนิดใด ประกอบกับจะประชาสัมพันธ์ผ่านหลายช่องทาง ซึ่งมีเกษตรกรสนใจเข้าร่วมโครงการจำนวนมาก

สำหรับการส่งเสริมให้เกษตรกรปลูกพืชแบบผสมผสาน กรมพัฒนาที่ดินดำเนินงานมาต่อเนื่อง ปัจจุบันพื้นที่ของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการหลายแห่งเห็นผลสำเร็จเป็นรูปธรรม

เนื่องจากเกษตรกรเปิดใจยอมรับวิธีดังกล่าวและเริ่มตระหนักว่าหากทำการเกษตรเชิงเดี่ยวแบบเดิมต่อไปจะไม่สามารถมีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดี เพราะยุคสมัยเปลี่ยนไปจึงจำเป็นต้องปรับตัว โดยกรมพัฒนาที่ดินจะเป็นที่เลี้ยงให้เกษตรกรเหล่านั้นและเน้นให้เกิดการรวมกลุ่มกันทำมากกว่าทำแบบเดี่ยว เพื่อที่มีอำนาจต่อรองมากขึ้น

นายชูเกียรติกล่าวอีกว่า ที่ผ่านมามีกรมพัฒนาที่ดินไม่ได้ดำเนินงานเพียงหน่วยงานเดียว แต่ยังบูรณาการร่วมกับหน่วยงานในกระทรวงเกษตรฯ หลายหน่วยงานที่เกี่ยวข้องร่วมกัน เพื่อให้เกษตรกรได้ประโยชน์สูงสุด เช่น ประสานกรมประมงสนับสนุนพันธุ์ปลา ประสานกรมปศุสัตว์เรื่องผลิตอาหารและพันธุ์สัตว์ ประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสร้างผลิตภัณฑ์ชุมชน เพื่อสร้างรายได้เสริมให้เกษตรกร

การปลูกพืชแบบผสมผสานส่งผลสำเร็จเป็นรูปธรรมที่ชัดเจน ได้แก่ กลุ่มปลูกผักอินทรีย์ ข้าวอินทรีย์และปศุสัตว์ โดยเฉพาะกลุ่มข้าวอินทรีย์มีกลุ่มดำเนินงานชัดเจนและได้รับรางวัลเป็นเครื่องจันดีความสำเร็จ นอกจากนี้ ยังขยายไปสู่การปลูกอ้อยอินทรีย์ มันสำปะหลังอินทรีย์

นายบรรจง แสนยะมูล เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฯ กล่าวว่า ที่ผ่านการทำเกษตรกรรม

ของครอบครัวจะปลูกข้าว มันสำปะหลังและอ้อยสลับกัน ปัญหาที่เจอคือ ขาดแหล่งน้ำ เนื่องจากอยู่นอกเขตชลประทาน ทำให้เกษตรกรไม่ได้ผลเท่าที่ควร จึงเข้าไปปรึกษาเจ้าหน้าที่สถานีพัฒนาที่ดินมหาสารคาม เพื่อเข้าร่วมโครงการแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทานหรือบ่อจิว หลังได้บ่อน้ำ จึงเริ่มทำเกษตรผสมผสาน ปลูกข้าว ปลูกพืชผักสวนครัว ปลูกไม้ ปลูกกล้วย ปลูกผลไม้ตามฤดูกาล และเลี้ยงสัตว์ ผลผลิตที่ได้ส่วนหนึ่งเก็บไว้รับประทานในครอบครัว อีกส่วนนำไปขายและแปรรูป ทำให้รายจ่ายของครอบครัวลดลง มีรายรับเพิ่มขึ้น นอกจากนี้ ยังหันมาทำเกษตรอินทรีย์ ทำปุ๋ยหมักไว้ใช้เอง ลดต้นทุนการผลิตลงได้มาก อีกทั้ง ยังมีสุขภาพดีด้วย หลังตนทำการเกษตรจนเห็นผลสำเร็จชัดเจน เริ่มมีชาวบ้านและเกษตรกรพื้นที่ใกล้เคียงเข้ามาเรียนรู้ ต่อมาจึงรวมกลุ่มกันเป็นวิสาหกิจชุมชน ถ่ายทอดองค์ความรู้และประสบการณ์ ทั้งเรื่องทำเกษตรอินทรีย์ ทำปุ๋ยหมักไว้ใช้เอง รวมทั้งหาตลาดร่วมกัน จนมีอำนาจต่อรอง ไม่ถูกกดราคาจากพ่อค้าคนกลาง